

การศึกษาการจัดการขยะและถังขยะแยกตามพื้นที่ กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วน ตำบลบึงคอกไห

Waste management and trash separation Case Study: Bueng Kho
Subdistrict Administration Organization

วาสนา พรมนวล¹, วรวุฒิน เมืองชม², ธันยารัตน์ สว่างทศ³, วาสนา คงศิลา⁴, ภาณุพงศ์ คุ่มแก้ว⁵
และกฤษฎา จีนปรีชา⁶

Wasana Promnuan, Worawut Mueangchom, Thanyarat Sawangthod
Wasana Konhsila, Panupong Kumkaew and Kitsada Jeanpreecha

Received: March 16, 2020

Revised: April 20, 2020

Accepted: April 23, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ไขเพื่อปรับปรุงผลผลิตภาพขององค์การ โดยใช้แนวคิดและแผนภูมิแสดงเหตุและผลในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาใช้วงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ในการเข้ามาปรับปรุงแก้ไขสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานองค์การส่วนตำบลบึงคอกไห เข้าศึกษาและเก็บข้อมูลในสถานที่จริง สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน พร้อมทั้งสังเกตการณ์ทำงานโดยรวมขององค์การที่เกิดขึ้นจริง ผลการวิจัย พบว่า 1. ปัญหาที่พบ คือ 1) พนักงานและประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นที่ 2) ถังขยะไม่เพียงพอและวางไม่เป็นจุด 3) ไม่มีการตรวจสอบถังขยะว่าวางเป็นจุดหรือไม่ทำให้ต้องมีการจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาจัดการทำความสะอาดและดูแลเรื่องขยะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างงาน สาเหตุของปัญหา คือ จุดที่ตั้งถังขยะไม่เพียงพอและพนักงานขาดความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด และ 2. แนวทางการแก้ไขเพื่อปรับปรุงผลผลิตภาพขององค์การให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการใช้เครื่องมือในการปรับปรุงผลผลิตภาพสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานองค์การส่วนตำบลบึงคอกไหเริ่มจากการจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาจัดการทำความสะอาดและดูแลเรื่องขยะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างงานในระยะเวลาสัปดาห์ละ 4 ครั้ง เดือนละ 16 ครั้ง ค่าใช้จ่ายครั้งละ 350 บาท รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดในระยะเวลา 1 เดือนจำนวน

¹⁻⁶ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Corresponding author, e-mail: 1160105030317.wasana.prom@gmail.com, Tel. 097-9470734

5600 บาท จากการจ้างงาน และหลังจากการปรับปรุงแล้วจากเดิมมีการจ้างแม่บ้านมาเพียงสัปดาห์ละ 4 ครั้ง มีการลดลงเหลือเพียงสัปดาห์ละ 3 ครั้ง เดือนละ 12 ครั้ง ค่าใช้จ่ายครั้งละ 350 บาท รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดในระยะเวลา 1 เดือนจำนวน 4200 บาท หรือลดลงคิดเป็นอัตราร้อยละ 133.33%

คำสำคัญ: วงจรการบริหารงานคุณภาพ, แผนภูมิแสดงเหตุและผล, การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา

Abstract

The objective of this action research paper is to study the causes of problems and solutions to improve the productivity of the organization. By using concepts and charts showing causes and results to analyze the cause of the problem. Use the Quality Management Cycle (PDCA) to improve and apply in the administration of Bueng Kho Sub-district Administration Organization. To study and collect data in the real location In-depth interviews with 20 key informants as well as observing the overall work of the actual organization. The results of the research showed that; 1. The problems encountered are 1) the staff and the public do not throw the trash into the place. 2) the trash is not enough and the place is not placed in the spot. 3) there is no inspection of the trash that is placed as a point or not causing the temporary hiring of a housekeeper to handle. Cleaning and looking after the garbage causes cost of employment. The cause of the problem is the insufficient trash location and the staff is not responsible for maintaining cleanliness. And 2. The solution to improve the productivity of the service organization of the local administrative organization by using the tools to improve the productivity can be applied to the administration of Bueng Kho Sub-district Administration Organization, starting from hiring a temporary maid to manage Cleaning and looking after the garbage, resulting in the cost of employment 4 times a week, 16 times a month. 350 baht, including all expenses in a 1 month period of 5600 baht from employment. And after the improvement, the housekeepers were hired only 4 times a week and reduced to only 3 times a week, 12 times a month. 350 baht, including the total expenses in 1 month of 4200 baht or a decrease of 133.33%

Keywords: Quality Management Cycle, Cause and effect chart, Analysis of the cause of the problem

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่ท้องถิ่นในการปกครองตนเอง โดยรัฐจะมอบหมายให้ท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือหลายท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการในการบริหารงานตามภารกิจต่าง ๆ เพื่อแก้ไขและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการในท้องถิ่นตลอดจนการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า ท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายจะจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กรโดยผลแห่งกฎหมายและนโยบายของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและรับผิดชอบในขอบเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน มีความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณและการบริหารงานในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางให้แก่ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการในท้องถิ่นได้อย่างตรงเป้าหมาย และเพื่อส่งเสริมให้ผู้รับบริการในท้องถิ่นได้เรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ (ธงชัย ทองทวี, 2553)

อำเภอบึงคอกไห จังหวัดปทุมธานี สมัยก่อนเป็นที่ราบลุ่มเต็มไปด้วยป่าพงป่าอ้อเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วไป สภาพของพื้นที่เป็นที่รกร้างกว้างใหญ่ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ประมาณปี พ.ศ. 2433 พระองค์ทรงเห็นว่าทุ่งหลวงกว้างใหญ่ไพศาลมาก ควรให้ประชาชนเข้ามาอยู่เป็นที่พักอาศัยทำมาหากิน ประกอบกับมีพระราชดำริว่ากรุงสยามคลองเป็นสำคัญ สมควรต้องขุดทุกปีจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บริษัทขุดคลองแลคูนาสยาม ดำเนินการขุดคลองหกวา เริ่มจากคลองซอยที่ 2 ไปจนถึงอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นระยะทาง 900 เส้นเศษ และขุดคลองซอยที่เป็นระยะห่างกัน 60 เส้น จำนวน 16 คลอง ผลจากการขุดคลองนี้ทำให้ประชาชนที่อยู่ในถิ่นกันดารต่างอพยพพาลี้ภัยเข้ามาอาศัยอยู่และทำการปลูกมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัญหาเรื่องการจัดการขยะ และการรักษาความสะอาดภายในองค์การมีความสำคัญของปัญหา คือ การที่พนักงานขาดความรับผิดชอบทิ้งขยะกันไม่เป็นที่เป็นทางและผู้มาใช้บริการไม่ช่วยกันรักษาความสะอาดทำให้ขาดความสะอาดในที่ทำงานทำให้สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การดูไม่สะอาดต่อผู้ที่ใช้บริการ การทำวิจัยการจัดการขยะและถังขยะแยกตามพื้นที่ขึ้นมาเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกให้ดูสะอาดตลอดเวลา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในด้านขยะเพื่อนำมาปรับปรุงผลิตภาพในการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอกไห จังหวัดปทุมธานี

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาเรื่องการศึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอกไห ที่เกิดปัญหาพนักงานทิ้งขยะบริเวณภายนอกองค์การเนื่องจากถังขยะมีไม่เพียงพอ ทำให้ต้องจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาทำความสะอาด คณะผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้แนวคิดและแผนภูมิแสดงเหตุและผลใน การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา วงจร

การบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ในการเข้ามาปรับปรุงแก้ไข โดยสรุปดังต่อไปนี้ (ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ และศิวพันธ์์ ชูอินทร์, 2560)

1. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของตำบลบึงคอไห การจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห โดยระดมความคิด วางแผนในการเข้าไปเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการขอเข้าเยี่ยมชมองค์การและเข้าไปสังเกตการณ์ในสถานที่จริง ประสานจัดทำเอกสารในการขออนุญาตเข้าเยี่ยมชมองค์การและสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งสังเกตการณ์ทำงานโดยรวมขององค์การที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ปัญหาสรุปผลข้อมูลและสรุปผลของปัญหาที่เกิดขึ้นที่ได้จากการเข้าไปศึกษาสถานที่จริง และนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาให้แก่องค์กร รวมถึงเสนอวิธีการปรับปรุงโดยให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่องค์กร

2. สังเกตปัญหาที่เกิดขึ้น

ในการศึกษาดูงานได้ พบว่า พนักงานและประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นที่เนื่องจากถังขยะไม่เพียงพอ ได้พบปัญหาที่เกิดในองค์กร พบว่ามีปัญหาดังนี้

- 2.1 ไม่มีการตรวจสอบถังขยะว่าเพียงพอต่อการใช้งานหรือไม่
- 2.2 พนักงานขาดความรับผิดชอบในการตรวจสอบดูแล
- 2.3 ถังขยะไม่เพียงพอตามจุดต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์งานวิจัยจากการตั้งคำถามทำให้ได้ข้อมูลที่ได้มาจากผู้เกี่ยวข้องจะช่วยให้เกิดการนำไปแก้ไข วิเคราะห์ถึงสิ่งที่จะต้องทำนำมาบันทึกข้อเท็จจริงที่เกิดในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่าพนักงานไม่มีความรับผิดชอบต่อการทิ้งขยะ ช่วยให้องค์การมีระเบียบและสะอาดได้ง่ายยิ่งขึ้นสรุปได้ว่าจากปัญหาการทิ้งขยะไม่เป็นที่เกิดจาก

- 3.1 คน คือ พนักงานและประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นที่
- 3.2 อุปกรณ์ คือ ถังขยะไม่เพียงพอและวางไม่เป็นที่
- 3.3 วิธีการ คือ ไม่มีการตรวจสอบถังขยะว่าวางเป็นจุดหรือไม่

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อปรับปรุงปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

P = Plan มอบหมายให้พนักงานรักษาความสะอาดตามบริเวณนอกตัวอาคารด้วย และมีการจ้างแม่บ้านชั่วคราวที่เข้ามาทำความสะอาด อาทิตย์ละ4ครั้ง

D = Do จัดทำเวรของพนักงานให้ช่วยดูแลความสะอาดของบริเวณภายนอกองค์กร

C = Check ให้พนักงานตรวจสอบบริเวณภายนอกอาคารหลังเลิกงานประจำวัน

วัน

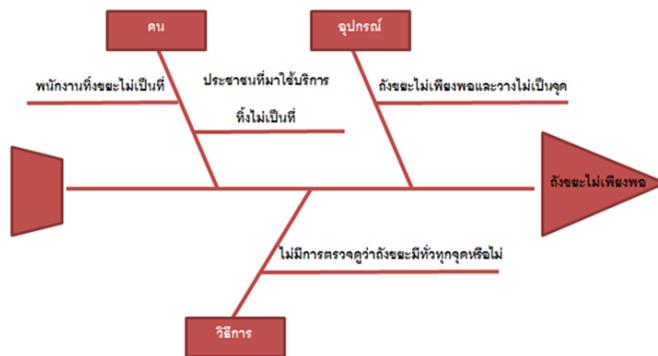
A = Action ปรับปรุงสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นจุดวางถังขยะให้มากขึ้นและเข้าถึง

ง่าย

5. การติดตามผล

จากการดำเนินวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอกไพบัว

5.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากพนักงานขาดความรับผิดชอบและไม่มีการตรวจสอบได้ผลจากการดำเนินการวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปรับปรุงและการนำวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA) เข้ามาช่วยการปรับปรุงสรุปผลการดำเนินการตามแนวทางแก้ไขปรับปรุงดังนี้ (ประภาพร แก้วสุกใส, 2549)

ภาพที่ 1 แผนภูมิสาเหตุของการจัดการขยะและถังขยะ

ปัญหาที่ 1 ถังขยะไม่เพียงพอสาเหตุเกิดจากการจัดงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อถังขยะเพื่อมาใช้ในองค์การเลยทำให้พนักงานและประชาชนที่มาใช้บริการทิ้งขยะไม่เป็นที่ พนักงานไม่มีความรับผิดชอบ มีความมั่งง่าย และทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง

ปัญหาที่ 2 ทำให้ต้องมีการจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาจัดการทำความสะอาดและดูแลเรื่องขยะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างงานในระยะเวลาอาทิตย์ละ 4 ครั้ง เดือนละ 16 ครั้ง ค่าใช้จ่ายครั้งละ 350 บาท รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด 5600 บาท

5.2 กระบวนการการทำงานขององค์การ

ในเวลาเข้าทำงานขององค์การ คือ 08.00-17.00 น. จากการสำรวจและสอบถามพบว่าพนักงานและประชาชนที่มาใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอกไพบัว ขาดความรับผิดชอบ ไม่รักษาความสะอาด ไม่ทิ้งขยะใส่ภาชนะที่รองรับที่จัดเตรียมไว้ทำให้องค์การต้องมีการจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาทำความสะอาดในองค์การ

ต้นทุนค่าเสียหายก่อนปรับปรุง   ต้นทุนค่าเสียหายหลังปรับปรุง   การเปรียบเทียบหลังการปรับปรุง

$$5600 \qquad 5600 - 4200 = 1400 \qquad \frac{5600}{4200} \times 100$$

$$= 133.33\%$$

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาที่พบ คือ 1) พนักงานและประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นที่ 2) ถังขยะไม่เพียงพอและวางไม่เป็นจุด 3) ไม่มีการตรวจสอบถังขยะว่าวางเป็นจุดหรือไม่ทำให้ต้องมีการจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาจัดการทำความสะอาดและดูแลเรื่องขยะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างงาน สาเหตุของปัญหา คือ จุดที่ตั้งถังขยะไม่เพียงพอและพนักงานขาดความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด

2. แนวทางการแก้ไขเพื่อปรับปรุงผลผลิตภาพขององค์การให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการใช้เครื่องมือในการปรับปรุงผลผลิตภาพ เช่น แนวคิด Kaizen วงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA) สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานองค์การส่วนตำบลบึงคอไหเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพได้ดีขึ้น เริ่มจากการจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาจัดการทำความสะอาดและดูแลเรื่องขยะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างงานในระยะเวลาสัปดาห์ละ 4 ครั้ง เดือนละ 16 ครั้ง ค่าใช้จ่ายครั้งละ 350 บาท รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดในระยะเวลา 1 เดือนจำนวน 5600 บาท จากการจ้างงาน และหลังจากการปรับปรุงแล้วจากเดิมมีการจ้างแม่บ้านมาเพียงสัปดาห์ละ 4 ครั้ง มีการลดลงเหลือเพียงสัปดาห์ละ 3 ครั้ง เดือนละ 12 ครั้ง ค่าใช้จ่ายครั้งละ 350 บาท รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดในระยะเวลา 1 เดือนจำนวน 4200 บาท หรือลดลงคิดเป็นอัตราร้อยละ 133.33%

อภิปรายผลการวิจัย

บทความวิจัยนี้ได้ใช้เครื่องมือที่ประยุกต์จากแนวคิด Kaizen วงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเพื่อนำมาศึกษาปัญหา และประยุกต์ใช้ในการทำงาน และปัญหาอื่น ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อช่วยให้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงให้ดีขึ้น ช่วยเรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่กำลังวิเคราะห์ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ เพราะสามารถระบุที่มาของปัญหาที่ได้อย่างชัดเจน ช่วยปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงาน ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรักษ์ สวนชุมพล (2560) ได้ศึกษาวิจัย “การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการขยะของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคกลาง” พบว่า การประเมินด้านประสิทธิผลเกี่ยวกับการไม่มีขยะตกค้างในแต่ละวันบริเวณจุดทิ้งขยะตามอาคารและพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 88 และบริเวณจุดทิ้งขยะรวมของมหาวิทยาลัยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 80 ส่วนการประเมินด้านประสิทธิภาพเกี่ยวกับการประหยัดค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเพื่อไม่ให้มีขยะตกค้างในแต่ละวัน เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 13 ซึ่งองค์ประกอบของกระบวนการดำเนินงานด้านการกำจัดขยะจะประกอบด้วยแม่บ้าน ผู้ประกอบการร้านอาหาร พนักงานเก็บขยะ และเทศบาล โดยขยะแต่ละประเภทจะมีกระบวนการจัดการที่แตกต่างกันไป แสดงให้เห็นว่า หากมีการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขององค์กรได้ ขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรรัตน์ เพชรยัง (2554) ได้ศึกษาวิจัย “การจัดการของเสียอุตสาหกรรมของโรงงานผลิตยาแผนปัจจุบันกรณี ศึกษา บริษัท ไบโอแลป จำกัด” พบว่า การจัดการของเสียของบริษัท ไบโอแลป จำกัด มีการจัดระบบการคัดแยกของเสียแต่ละประเภทออกจากกันอย่างชัดเจนโดยยึดแนวทางตามแนวทางข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) และเน้นการ

จัดการของเสียที่แหล่งกำเนิด โดยการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานทำการปรับปรุงที่ดีขึ้น (Kaizen) โดยให้ปรับปรุงการทำงานในส่วนที่รับผิดชอบ ทำให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพ ลดการเกิดของเสียจากขั้นตอนการผลิต

การปรับปรุงคุณภาพด้วยวงจร PDCA ในระดับการจัดการงานประจำวัน การจัดการงานประจำวันเป็นการแก้ไขปัญหาคุณภาพ เพื่อควบคุมคุณภาพของงานในกระบวนการที่แต่ละแผนกรับผิดชอบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการบริหารโดยนโยบายดังกล่าวข้างต้น โดยการจัดการงานประจำวันมีลักษณะเฉพาะในรูปแบบที่สอดคล้องกับควิซีสตอรีแบบแก้ไขปัญหา (PS-QC Story) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการควบคุมคุณภาพและกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความร่วมมือกันในการจัดการขยะแบบครบวงจรตั้งแต่การลดขยะ การคัดแยกขยะ และใช้ประโยชน์เพื่อวิธีการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยมุ่งเน้นรูปแบบการจัดการขยะและสนับสนุนให้มีกฎระเบียบ และกฎเกณฑ์การจัดการขยะที่เหมาะสมเพื่อการลดขยะ และใช้ประโยชน์จากขยะจนถึงการกำจัดเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนและประชาชนและผู้มาใช้บริการ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยเรื่องนี้สามารถนำไปประยุกต์และปรับเปลี่ยนเป็นแบบอย่างเพื่อใช้กับองค์กรอื่นที่มีปัญหาลักษณะคล้ายกัน รวมถึงยังเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถให้ข้อมูลอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ในการนำไปอ้างอิงและใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา

องค์ความรู้ใหม่

การปรับปรุงบริเวณที่ตั้งถังขยะและการลดค่าใช้จ่ายในส่วนของแม่บ้านชั่วคราวในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไหมีความสำคัญเป็นอย่างมาก การวางจุดของถังขยะให้เพียงพอต่อการใช้งานหรืออยู่ในตำแหน่งที่เอื้อต่อการใช้งาน เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไหมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมภายในองค์การมากขึ้นและการจ้างแม่บ้านชั่วคราวมาทำสะอาดได้น้อยครั้งหลังจากปรับปรุงจึงทำให้ลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่เพียงแต่จะได้ประโยชน์กับบุคลากรในองค์การเท่านั้น ประชาชนก็มีส่วนได้รับผลประโยชน์ในการใช้พื้นที่ในบริเวณนั้นอีกด้วย

หนังสืออ้างอิง

ธงชัย ทองทวี. (2553). *สภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- ประภาพร แก้วสุกใส. (2549). การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพบูลย์ แจ่มพงษ์และศิวพันธุ์ ชูอินทร์. (2560). การจัดการขยะมูลฝอย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรักษ์ สวนชุมพล. (2560). การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการขยะของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคกลาง. วารสารวิจัยและพัฒนาวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 12(3).
- อุไรรัตน์ เพชรยัง. (2554). การจัดการของเสียอุตสาหกรรมของโรงงานผลิตยาแผนปัจจุบันกรณีศึกษา บริษัท ไบโอแลป จำกัด. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม). คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.